

Investigating the Attitude of Army Personnel Towards the Causes of Soldiers' Suicide

Sohrab Amiri¹ MA, Masoud Bassami^{2*} PhD

¹ Department of Law, Kermanshah Branch, Islamic Azad University, Kermanshah, Iran

² Department of Law, Islamabad Branch, Islamic Azad University, Islamabad, Iran

*Correspondence to: Masoud Bassami, Email: mbassami1360@gmail.com

ARTICLE INFO

Article history:

Received: February 14, 2022

Accepted: May 18, 2022

Online Published: May 31, 2022

Keywords:

Suicide
Soldiers
Army

HIGHLIGHTS

1. Internal and external factors are effective in soldiers' suicide.
2. According to the results of the present study, "disintegration of soldiers' families" has the greatest impact on their suicide.

ABSTRACT

Introduction: Suicide is the third most common cause of death among young people and adolescents. Soldiers are among the young people at risk of suicide. Therefore, it is necessary to investigate the cause of soldiers' suicide. The aim of this study was to determine the causes of suicide of army soldiers in the western camp.

Methods: Research data were collected through a researcher-made questionnaire and analyzed using Spss software, the reliability of which was reported to be 0.75 with Cronbach's alpha for factors affecting suicide and soldiers. The statistical population of this research includes the commanders of military units, inspection of military units, political ideology, information protection, judicial branches of one of the military units of the western camp. The sample size is 100 people who have been selected by available sampling method.

Results: The findings of this study indicate that there is a relationship between soldiers' suicide (in order of priority) with family breakdown, parental addiction, poor economic status, quality of housing and food, and the amount of leave.

Conclusion: Paying attention to the quality of housing and food for soldiers, better planning for leave, identifying soldiers with broken families and addicted parents, and paying more attention to the economic situation of soldiers can be effective in preventing their suicide.

How to cite: Amiri S, Bassami M. Investigating the attitude of army personnel towards the causes of soldiers' suicide Iran J Forensic Med. 2022;28(1):35-42.

بررسی نگرش پرسنل ارتش نسبت به علل خودکشی سربازان

سهراب امیری^۱ MA، مسعود بسامی^{۲*} PhD

^۱ گروه حقوق، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران

^۲ گروه حقوق، واحد اسلام‌آباد، دانشگاه آزاد اسلامی، اسلام‌آباد، ایران

نویسنده مسئول: مسعود بسامی، پست الکترونیک: mbassami1360@gmail.com

اطلاعات مقاله

تاریخچه مقاله:

دریافت:

۱۴۰۰/۱۱/۲۵

پذیرش:

۱۴۰۱/۰۲/۲۸

انتشار برخط:

۱۴۰۱/۰۳/۱۰

واژگان کلیدی:

خودکشی

سربازان

ارتش

نکات ویژه

- عوامل درون‌سازمانی و برون‌سازمانی بر روی خودکشی سربازان تأثیر دارند.
- براساس نتایج پژوهش حاضر «از هم گسیختگی خانواده سربازان» بیشترین میزان تأثیر را بر خودکشی آنان دارد.

چکیده

مقدمه: خودکشی سومین علت شایع مرگ و میر جوانان و نوجوانان است. از جمله جوانان در معرض خطر خودکشی، سربازان هستند. پژوهش حاضر با هدف تعیین علل خودکشی سربازان در قرارگاه غرب نیروی زمینی ارتش صورت گرفت.

روش بررسی: پژوهش حاضر از نوع توصیفی - تحلیلی و مقطعی است. جامعه آماری این پژوهش شامل فرماندهان یگان‌های سربازی، بازرسی یگان‌های نظامی، عقیدتی سیاسی، حفاظت اطلاعات، شعب قضایی یکی از یگان‌های نظامی قرارگاه غرب بودند. حجم نمونه برابر با ۱۰۰ نفر بوده که به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شده‌اند. داده‌ها از طریق پرسشنامه محقق‌ساخته جمع‌آوری و پایایی آن توسط آلفای کرونباخ ۰/۷۵ گزارش شد. در نهایت داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS مورد تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: یافته‌های این پژوهش بیانگر آن است که بین خودکشی سربازان (به ترتیب اولویت) با از هم گسیختگی خانواده، اعتیاد والدین، وضعیت اقتصادی نامناسب، کیفیت مسکن و غذا، و میزان مرخصی، ارتباط وجود دارد.

نتیجه‌گیری: توجه به کیفیت مسکن و غذای سربازان، برنامه‌ریزی بهتر برای مرخصی، شناسایی سربازان دارای خانواده از هم گسیخته و دارای والدین معتاد و رسیدگی بیشتر به وضعیت اقتصادی سربازان می‌تواند در پیشگیری از خودکشی آنان مؤثر باشد.

مقدمه

مهم‌ترین و پایه‌ای‌ترین نیاز انسان حفظ حیات است. با این وجود انسان آمادگی دارد تا حیات خویش را با دست خود به پایان برساند [۱]. خودکشی به عنوان یک رفتار، مرگی است که به دست خود شخص انجام می‌گیرد. بر مبنای تعریف مرکز مطالعات انستیتو ملی بهداشت روانی آمریکا، خودکشی تلاشی آگاهانه به منظور خاتمه دادن به زندگی شخص توسط خودش است که ممکن است این تلاش به اقدام تبدیل شود یا فقط به شکل احساسی در فرد بماند [۲]. میزان خودکشی طی ۵۰ سال اخیر سیر صعودی داشته و پیش‌بینی شده که تا سال ۲۰۲۰ به ۱/۵۳ در سال رسیده باشد [۳]. خودکشی در تمام گروه‌های سنی وجود دارد اما فراوانی آن

بین جوانان و نوجوانان به‌خاطر شرایط خاص آنان بیشتر است [۴]. بر اساس آمار، سازمان بهداشت جهانی خودکشی سومین علت شایع مرگ و میر در نوجوانان است [۵].

روشن‌ترین دلیل اقدام به خودکشی، مشکلات پیچیده انسانی است که برای رهایی از این مشکلات خود این عمل را به عنوان بهترین راه‌حل انتخاب می‌کند. بررسی‌ها نشان می‌دهد که علل اقدام به خودکشی متفاوت بوده و می‌توان آن را در ۳ حیطه بیماری‌های روانی، مسائل اجتماعی و مشکلات جسمی جای داد [۶]. درحیطه اجتماعی مسائلی چون مشکلات فقر و بیکاری، وضع تاهل، سابقه زندان، طلاق، از میان عوامل روانی می‌توان به متغیرهایی چون شکست عاطفی، اختلالات روانی، سوء‌مصرف مواد مخدر، شکست تحصیلی و درحیطه جسمانی

می‌توان به بیماری‌های جسمی اشاره کرد [۷].

عوامل خطر در افزایش خودکشی میان جوانان در سطوحی از کمترین میزان خطر تا بیشترین آن در طبقه‌هایی مانند عوامل فردی، خانوادگی، جمعیت‌شناختی، عوامل محیط اجتماعی و استرس و اضطراب‌های روزانه جای داده می‌شوند. هر کدام از این عوامل خطر می‌توانند به عنوان عاملی برای افزایش اقدام به خودکشی و خودکشی موفقیت‌آمیز به شمار روند [۸].

میزان خودکشی در ایران از بیشتر کشورهای دنیا به ویژه جوامع غربی پایین‌تر، اما در مقایسه با بیشتر کشورهای خاورمیانه بالاتر است. اقدام به خودکشی به عنوان دهمین عامل مرگ و میر در ایران شناخته شده و از نظر اقتصادی، اجتماعی و بهداشتی به عنوان یک معضل مهم جامعه مطرح است [۹]. آمارها نشان می‌دهد که خودکشی در ایران در سال‌های اخیر روند فزاینده‌ای داشته است. براساس آمارهای پزشکی قانونی در ابتدای دهه ۸۰ میزان خودکشی برابر با ۲۸۴۰ مورد بوده که در پایان این دهه به ۳۶۴۹ رسید و با ورود به دهه ۹۰ باز هم میزان آن افزایش یافته و به ۴۰۵۵ مورد در سال ۱۳۹۲ می‌رسد [۱۰]. همچنین در فاصله سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۸ حدود ۳۵۰۹۳ مرگ مشکوک به خودکشی توسط کارشناسان پزشکی قانونی تشخیص داده شده است [۱۱]. این مسئله باعث نگرانی نسبت به موضوع خودکشی، به خصوص بین بخش مهمی از جوانان یعنی سربازان شده است.

باتوجه به اینکه سربازان در دوره خدمت با محیطی نو و متفاوت مواجه می‌شوند، تطبیق پیدا نکردن و ناسازگاری با وضعیت جدید می‌تواند مشکلاتی را برای آنها و سازمان آنها ایجاد کند و باعث پدیدار شدن مشکلات سازشی شود که می‌تواند زمینه‌ساز شکل‌گیری آسیب‌ها و انحرافات چون خودکشی و خودزنی باشد [۱۲].

نتایج تحقیقات در نیروهای نظامی بیانگر آن است که خودکشی بین سربازان تصادفی نیست و در نتیجه جریانی از اندیشه‌ها، رفتارها، موقعیت‌ها و روابط بین فردی که اغلب ریشه در قبل از شروع دوره سربازی دارند، رخ می‌دهد [۱۳]. سربازان در صورت نارضایتی از محیط پادگان و چنانچه در خارج از پادگان از حمایت خانواده و دوستان برخوردار باشند، معمولاً فرار را به خودکشی ترجیح می‌دهند. هرچند در میان سربازان فراری نیز اختلالات شخصیتی به صورت عمده به چشم می‌خورد [۱۴] اما

به نظر می‌رسد حمایت خانواده و دوستان مسئله مهمی باشد که بر خودکشی آنها سرپوش می‌گذارد [۱۵]. در حقیقت هنگامی که آمادگی قبلی برای خودکشی وجود داشته باشد، شرایط محیط جدید می‌تواند آن را مضاعف کند [۱۶]. سربازان بومی و آنانی که در در خانه‌های شخصی زندگی می‌کنند از کیفیت زندگی بهتری برخوردارند [۱۸] اما آنان که غیربومی هستند و مسافت زیادی تا محل سکونتشان فاصله دارند، مجبورند در پادگان بمانند. این موضوع نیز باعث تشدید مشکلات روانی آنها خواهد شد [۱۷] و انگیزه خودکشی را در آنان افزایش می‌دهد [۱۹].

تنوع و تعدد علل خودکشی نشان می‌دهد که پیشگیری از خودکشی نیازمند رویکرد چندمحوری با توجه خاص به بهداشت روان است [۲۰]. پیشگیری از خودکشی نیازمند طرح ملی است که اجرای آن با همکاری نهادهای مختلفی همچون آموزش و پرورش، صدا و سیما، بهزیستی، وزارت بهداشت و درمان و وزارت ارشاد امکان‌پذیر است [۲۱].

مطالعه حاضر با هدف بررسی و شناسایی عوامل زمینه‌ساز خودکشی در سربازان یکی از نیروهای نظامی انجام شد تا بدین‌وسیله برخی از عوامل مهم و خطرناک در خودزنی و خودکشی‌ها شناسایی شده و در اقدامات پیشگیرانه مورد توجه قرار بگیرند.

روش بررسی

مطالعه حاضر از نوع توصیفی - تحلیلی و مقطعی است که در سال ۱۴۰۰ در قرارگاه غرب نیروی زمینی ارتش صورت گرفت. به‌منظور تدوین مبانی نظری آن از روش اسنادی و کتابخانه‌ای نیز استفاده شده است. پژوهش حاضر دارای ۵ متغیر مستقل و یک متغیر وابسته است. متغیرهای مستقل پژوهش حاضر شامل: از هم‌گسیختگی خانواده سربازان، اعتیاد والدین سربازان، وضعیت مالی و اقتصادی سربازان، کیفیت مسکن و غذای سربازان و میزان مرخصی سربازان و متغیر وابسته نیز خودکشی تعیین شد. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل فرماندهان یگان‌های سربازی، بازرسی یگان‌های نظامی، عقیدتی سیاسی، حفاظت اطلاعات و شعب قضایی یکی از یگان‌های نظامی قرارگاه غرب نیروی زمینی ارتش بودند. حجم نمونه برابر با ۱۰۰ نفر بوده که به صورت نمونه غیراحتمالی و به شکل نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شده‌اند.

مربوطه (براساس تحقیقات انجام شده و دیدگاه‌های نظری، به‌خصوص چارچوب نظری) در اختیار اساتید و کارشناسان دانشگاه قرار گرفت. اظهار نظر این افراد در راستای سنجش گویه‌های هر طیف، در نهایت به گزینش گویه‌های مناسب برای هر طیف منجر شد. برای انجام پایایی پرسشنامه از روش ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد که براساس آن برای عوامل مؤثر بر خودکشی و سربازان ۰/۷۵ گزارش شد.

داده‌های به دست آمده از پرسشنامه‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS ویرایش ۲۲ مورد تحلیل قرار گرفتند. بعد از گردآوری داده‌ها و ورود آنها به نرم‌افزار، ابتدا پالایش داده‌ها و آماده‌سازی آنها انجام گرفت. سپس متناسب با سطح سنجش متغیرها در دو دسته شاخص‌های آماری (آمار توصیفی و آمار استنباطی) بررسی شدند. آزمون‌های آماری مورد استفاده برای بررسی فرضیه‌های پژوهش متناسب با سطح سنجش متغیرها استفاده شدند. در این مطالعه سطح اطمینان ۹۵ درصد و خطا کمتر از ۵ درصد قابل قبول است.

یافته‌ها

در پژوهش حاضر فراوانی پاسخگویان بر حسب میزان تحصیلات: دیپلم ۱۰ نفر، فوق دیپلم ۲۵ نفر، لیسانس ۴۰ نفر، فوق لیسانس و بالاتر ۲۵ نفر، فراوانی پاسخگویان بر حسب سابقه خدمت کمتر از ۱۰ سال سابقه ۱۵ نفر، ۱۱ تا ۲۰ سال سابقه ۵۰ نفر، بیشتر از ۲۰ سال سابقه ۳۵ نفر بودند. همچنین فراوانی بر اساس سمت شامل: قضات دادسرای نظام ۵ نفر و پرسنل ارتش ۹۵ نفر بودند (جدول ۱).

جدول ۲ پاسخ اشخاص نمونه مورد مطالعه بر اساس متغیرهای پژوهش (عوامل مؤثر بر خودکشی سربازان) ارائه شده

برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه محقق‌ساخته استفاده شد. برای اندازه‌گیری متغیرها از طیف ۵ درجه‌ای لیکرت با پاسخ‌های خیلی زیاد، زیاد، متوسط، کم و خیلی کم که در مقیاس ترتیبی تنظیم شده‌اند به شرح زیر استفاده شد: ۱. از هم گسیختگی خانواده سربازان با استفاده از سه گویه، ۲. اعتیاد والدین سربازان با استفاده از چهار گویه، ۳. وضعیت مالی و اقتصادی سربازان با استفاده از چهار گویه، ۴. کیفیت مسکن و غذای سربازان با استفاده از چهار گویه، ۵. میزان مرخصی سربازان با استفاده از سه گویه و متغیر وابسته «خودکشی» با استفاده از پنج گویه مورد سنجش و اندازه‌گیری قرار گرفتند. نمره نهایی هر یک از این متغیرها به صورت فاصله‌ای و با استفاده از آزمون‌های پارامتری مورد بررسی قرار گرفت.

برای اعتبار صوری پس از طراحی گویه‌های طیف‌های

جدول ۱. توزیع فراوانی متغیرهای جمعیت‌شناختی

درصد	فراوانی		
۱۰	۱۰	دیپلم	تحصیلات
۲۵	۲۵	فوق دیپلم	
۴۰	۴۰	لیسانس	
۲۵	۲۵	فوق لیسانس و بالاتر	
۱۵	۱۵	کمتر از ۱۰ سال	سابقه خدمت
۵۰	۵۰	۱۱-۲۰ سال	
۳۵	۳۵	بیشتر از ۲۰ سال	
۵	۵	قضات دادسرای نظام	شغل
۹۵	۹۵		

جدول ۲. توزیع فراوانی متغیرهای جمعیت‌شناختی

پاسخ‌های ارائه شده							سوالات کلی پژوهش
انحراف معیار	میانگین	خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد	
۰/۳۵	۴/۱۰	۰/۰۳	۰/۰۱۰	۰/۰۳۰	۰/۰۳۲	۰/۰۲۵	۱- تا چه میزان کیفیت مسکن و غذای سربازان به عنوان یکی از علل خودکشی آنان محسوب می‌شود.
۰/۴۱	۳/۹۰	۰/۰۰	۰/۰۱۸	۰/۰۲۲	۰/۰۳۰	۰/۰۳۰	۲- تا چه میزان مرخصی و توجه یگان‌ها به آن سربازان به عنوان یکی از علل خودکشی در آنان محسوب می‌شود.
۰/۳۲	۴/۴۵	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۱۰	۰/۰۳۰	۰/۰۶۰	۳- تا چه میزان از هم گسیختگی خانواده سربازان به عنوان یکی از علل خودکشی در آنان محسوب می‌شود.
۰/۲۵	۴/۱۶	۰/۰۰	۰/۰۶۰	۰/۰۲۷	۰/۰۳۳	۰/۰۴۰	۴- تا چه میزان وضعیت مالی و اقتصادی سربازان به عنوان یکی از علل خودکشی در آنان محسوب می‌شود.
۰/۲۱	۴/۳۲	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۲۷	۰/۰۲۹	۰/۰۴۴	۵- اینکه تا چه میزان اعتیاد والدین سربازان به عنوان یکی از علل خودکشی در آنان محسوب می‌شود.

بحث

یافته‌های پژوهش حاضر بیانگر آن است که یک سری عوامل درون‌سازمانی و یکسری عوامل برون‌سازمان بر خودکشی سربازان تأثیر دارد و به تعبیر دیگر با خودکشی سربازان ارتباط دارد. باتوجه به یافته‌های پژوهش متغیرهای از هم گسیختگی خانواده سربازان، اعتیاد والدین آنها و مشکلات مالی و اقتصادی سربازان، از عوامل برون‌سازمانی و متغیرهای کیفیت محل سکونت و تغذیه سربازان و میزان مرخصی آنها از عوامل درون‌سازمانی موثر بر خودکشی سربازان محسوب می‌شوند. باتوجه به بررسی‌های صورت گرفته، پژوهشی که متغیرهایش با پژوهش حاضر دقیقاً یکسان و مشابه باشد، یافت نشد اما یافته‌های این پژوهش تا حدودی با یافته‌های پژوهش‌های ذیل مشابه است.

نتایج پژوهش علی‌خاصی و ابراهیمی که بر روی سربازان وظیفه در شهر اصفهان به روش دلفی انجام شد بیانگر آن است که ۵ دسته از عوامل، شامل عوامل مدیریتی، فردی، روان‌شناختی، ساختاری و کنشی در بروز تخلفات رفتاری سربازان از جمله خودکشی موثرند. بر اساس نتایج این پژوهش از میان عوامل مدیریتی، بی‌توجهی فرماندهان به مشکلات و نیازهای سربازان و از میان عوامل فردی، غیربومی بودن، مشکلات اقتصادی و خانوادگی بر خودکشی سربازان اثر دارد [۱۲]. بنابراین یافته‌های پژوهش این جانبان در خصوص وجود رابطه بین مشکلات اقتصادی، خانوادگی و بی‌توجهی فرماندهان به نیازهای سربازان (از جمله مرخصی) با خودکشی آنان تأیید می‌شود.

در پژوهش دیگری که توسط زارعی با روش پیمایشی و از طریق پرسشنامه صورت گرفت، نتایج پژوهش بیانگر آن است که عوامل درون‌سازمانی شامل برخورد فرماندهان و شرایط سخت خدمتی و عوامل برون‌سازمانی شامل مشکلات اقتصادی، ناهنجاری‌های اجتماعی، و مشکلات روان‌شناختی و فرهنگی بر خودکشی سربازان

است. از آنجایی که حجم نمونه پژوهش ۱۰۰ نفر است، تعداد درصدها برابر با تعدد نفرات پاسخگویان است.

با توجه به آزمون کلموگروف - اسمیرنوف و سطح معناداری همه متغیرها (۰/۲۰) بوده که بیشتر از ۰/۰۵ است، می‌توان استنباط کرد که همه متغیرها از توزیع نرمال پیروی می‌کنند. بنابراین می‌توان از آزمون پارامتریک T تک نمونه‌ای استفاده کرد.

برای بررسی سوالات پژوهش از آزمون T تک نمونه‌ای استفاده شده است. نتایج آزمون مذکور نشان می‌دهد که سطح معناداری برای تمام متغیرها کمتر از مقدار خطای آزمون است (P < ۰/۰۵). بنابراین کلیه متغیرهای مورد بررسی در این پژوهش به عنوان یکی از علل خودکشی در سربازان محسوب می‌شوند (جدول ۳).

باتوجه به نتایج آزمون فریدمن رتبه‌بندی عوامل مؤثر بر خودکشی سربازان به ترتیب عبارتند از: ۱- از هم گسیختگی خانواده سربازان. ۲- اعتیاد والدین سربازان. ۳- وضعیت مالی و اقتصادی سربازان. ۴- کیفیت مسکن و غذای سربازان. ۵- میزان مرخصی (جدول ۴).

جدول ۴. توزیع فراوانی متغیرهای جمعیت‌شناختی

رتبه	میانگین رتبه	متغیر
۱	۲/۳۲	از هم گسیختگی خانواده سربازان
۲	۲/۲۵	اعتیاد والدین سربازان
۳	۲/۰۴	وضعیت مالی و اقتصادی سربازان
۴	۱/۸۹	کیفیت مسکن و غذای سربازان
۵	۱/۷۵	میزان مرخصی
	۰/۰۳۱*	سطح معناداری

جدول ۳. متغیرهای پژوهش و علل خودکشی سربازان

متغیر	میانگین	انحراف معیار	تفاوت میانگین‌ها	حد پایین/حد بالا	سطح معناداری
کیفیت مسکن و غذای سربازان	۴/۱۰	۰/۳۵	۱/۱۰	۰/۲۶ و ۰/۴۹	*۰/۰۰۱
میزان مرخصی سربازان	۳/۹۰	۰/۴۱	۰/۹۰	۰/۳۰ و ۰/۴۹	*۰/۰۰۱
از هم گسیختگی خانواده سربازان	۴/۴۵	۰/۳۲	۱/۴۵	۰/۳۰ و ۰/۴۹	*۰/۰۰۱
وضعیت مالی و اقتصادی سربازان	۴/۱۶	۰/۲۵	۱/۱۶	۰/۲۱ و ۰/۳۴	*۰/۰۰۱
اعتیاد والدین سربازان	۴/۳۲	۰/۲۱	۴/۳۲	۰/۱۸ و ۰/۳۳	*۰/۰۰۱

مؤلفه‌های آن (سلامت جسمانی، روان‌شناختی، روابط اجتماعی و محیط زندگی) قادر به پیش‌بینی افکار خودکشی سربازان هستند و ۱۹ درصد واریانس افکار خودکشی از طریق سلامت جسمانی، روان‌شناختی، روابط اجتماعی و محیط زندگی تبیین می‌شود. البته رابطه کیفیت زندگی با افکار خودکشی معکوس است [۲۶]. نتایج مطالعه دلیری و همکاران با هدف تعیین میزان شیوع علل و شیوه‌های اقدام به خودکشی در ایران نشان داد مسائل و مشکلات خانوادگی از علل مهم اقدام به خودکشی است. بیشترین علت اقدام به خودکشی در این مطالعه مشکلات خانوادگی و کمترین علت مربوط به شکست تحصیلی بود [۲۷].

نتیجه‌گیری

هر ساله چندین هزار جوان برای انجام خدمت سربازی وارد سازمان‌های نظامی و انتظامی می‌شوند. این قشر عظیم، نیروهای فعال و تامین‌کننده امنیت ملی در زمان خدمت سربازی هستند و پس از آن نیز نیروی کار کشور محسوب می‌شوند. جوانان با ورود به خدمت سربازی وارد محیطی نو و متفاوت از محیط قبل می‌شوند. سازگار نبودن با شرایط جدید می‌تواند زمینه‌ساز شکل‌گیری آسیب‌هایی چون خودکشی باشد. به طور کلی می‌توان گفت در بروز خودکشی سربازان دو دسته از عوامل درون‌سازمانی مانند برخورد نامناسب مسئولان، تبعیض در اعمال قوانین، بی‌توجهی به نیازهای سربازان و عوامل برون‌سازمانی مانند مشکلات روحی و روانی سربازان، مشکلات اقتصادی و خانوادگی و... برار تکاب خودکشی از سوی آنان تأثیر دارد. در پژوهش حاضر به بررسی تأثیر برخی از عوامل درون‌سازمانی و برخی عوامل برون‌سازمانی بر خودکشی سربازان پرداخته شد. نتایج پژوهش نشان داد از هم‌گسیختگی خانواده سربازان، اعتیاد والدین، وضعیت بد اقتصادی، کیفیت مسکن و غذا و میزان مرخصی سربازان با خودکشی آنها ارتباط داشته و از علل آن محسوب می‌شود. بنابراین پیشنهاد می‌شود سربازان در بدو ورود به پادگان‌های نظامی مورد آزمایشات روان‌شناسی، مشاوره و غربالگری قرار گرفته و اشخاص بیمار و دارای مشکل مورد شناسایی قرار گیرند تا از یک سو از سپردن کارهای پرخطر مانند نگهبانی با اسلحه به آنان خودداری شود و از سوی دیگر سربازان دارای مشکلات خانوادگی و اقتصادی و اجتماعی مورد حمایت مسئولان و دولت قرار گیرند.

تأثیر دارد. بنابراین یافته‌های پژوهش حاضر در خصوص وجود رابطه بین مشکلات اقتصادی، خانوادگی با خودکشی سربازان و نیز رابطه بین برخورد نامناسب فرماندهان از جمله بی‌توجهی آنان به مرخصی سربازان با خودکشی آنان تأیید می‌شود [۲۲].

نتایج پژوهش مسگر و طاهری که با عنوان نقش عوامل برون‌سازمانی در خودزنی و خودکشی کارکنان وظیفه یگان‌های ارتش جمهوری اسلامی ایران صورت گرفت، بیانگر آن است که ۶۸ درصد پاسخگویان تأثیر مشکلات اقتصادی را بر خودزنی و خودکشی سربازان زیاد و خیلی زیاد ارزیابی کرده‌اند. ۷۳ درصد پاسخگویان تأثیر ناهنجاری‌های اجتماعی را بر خودزنی و خودکشی سربازان زیاد و خیلی زیاد ارزیابی کرده‌اند. ۶۸ درصد پاسخگویان تأثیر مشکلات خانوادگی را بر خودزنی و خودکشی سربازان زیاد و خیلی زیاد ارزیابی کرده‌اند. ۱۹ درصد نیز تأثیر عوامل فرهنگی و مشکلات روحی و روانی را بر خودزنی و خودکشی سربازان زیاد و خیلی زیاد ارزیابی کرده‌اند [۱۹].

نتایج پژوهش شفائی مقدم و نیازی نشان می‌دهد بین انسجام گروهی سربازان و همچنین افسردگی با رفتار خودکشی بین آنان همبستگی معناداری وجود دارد. در مجموع بین انسجام گروهی سربازان با رفتار خودکشی بین آنان با همبستگی منفی و معنادار وجود دارد. همچنین یافته‌ها بیانگر رابطه مثبت و معنادار هر یک از ابعاد افسردگی با رفتار خودکشی بین سربازان است، به گونه‌ای که احساس گناه و بی‌ارزشی دارای بیشترین همبستگی با رفتار خودکشی است [۲۳].

غلامی زرنی و همکاران در بررسی با عنوان «تبیین خودکشی سربازان مرزبانی» با بهره‌گیری از نظریه فشار به این نتیجه رسیدند که متغیرهای فشار منزلتی، فشار رابطه‌ای و حذف محرک مثبت با خودکشی سربازان رابطه مستقیم و معناداری دارد. بنابراین با کمک به سربازان در بهبود مهارت‌های ارتباطی و تاب‌آوری می‌توان بر پیشگیری از خودکشی در پادگان‌ها تأثیر گذاشت [۲۴]. در پژوهش دیگری که توسط نوری و همکاران صورت گرفت، شایع‌ترین عوامل زمینه‌ساز خودکشی و خودزنی، اختلالات روانی ۳۷/۲ درصد، مشکلات خانوادگی ۳۶/۲ درصد، ناسازگاری با همکاران و محیط کاری ۱۳/۸ درصد، سابقه اقدام قبلی به خودکشی، مجرد و غیربومی بودن، اعتیاد و مشکلات جسمانی عنوان شد [۲۵].

نتایج پژوهش مصطفایی و اشتري نشان داد کیفیت زندگی و

evaluation method used in suicide death records the national forensics, years 1997 to 2006 in Ardebil. Iran J Forensic Med. 2009;2:108-14. [Persian]

10. Qaderi S, Nazari H. Sociological Analysis of Suicide in Iran Based on analysis of available statistics during 2010-2015. Journal of Social Problems of Iran. 2019;10(1):195-215. [Persian]

11. Tabesh A, Haj-Manoochehri R. Determining the Socio-economic Factors Affecting the Suicide Rate in Iran Based on Bayesian Model Averaging Approach. Iran J Forensic Med. 2021;27(2):93-104. [Persian]

12. Ali Khassi M, Ebrahimi F. Investigating the causes of behavioral violations of Isfahani soldiers and providing solutions to reduce it. Police Knowledge Magazine. 2014;1. [Persian]

13. Fathi-Ashtiani A, Eslami H. Assessment of suicide risk factors and causes of trauma in soldiers. Mil Med J. 2001;4:245-50. [Persian]

14. Ebrahimi MR, Donyavi V, Mousavi SS, Taghavi A, Omid A, Farnia MR. Evaluation of frequencies of the Personality disorders (Axis II) in soldiers who evade the draft. Annals of Military and Health Sciences Research. 2008;6(1):35-9. [Persian]

15. Nosratabadi M, Dabbaghi P. Evaluation of suicidal thoughts based on substance abuse and social support in soldiers. Ebnesina. 2014; 16(3):4-11. [Persian]

16. Värnik P. Suicide in the world. International journal of environmental research and public health. 2012;9(3):760-71. doi: [10.3390/ijerph9030760](https://doi.org/10.3390/ijerph9030760).

17. Agha Pour E, Mesri M. The effect of sociocultural factors on quality of life in a group of Soldiers: Based on Quranic Teachings. Quran and Medicine. 2011;2(1):23-9. [Persian]

18. Nouri R, Fathi Ashtiani A, Ahmadi K, Gholam-Ali Lavasani M. Status general and mental health in basic combat training Soldiers. Journal of Military Psychology. 2014;5(18):5-14. [Persian]

19. Mesgar AA, Taheri M. The role of external factors in self-mutilation and suicide in IRI Army soldiers. Military Science and Tactics. 2014;10(27):67-89. [Persian]

20. Eizadi-Mood N, Ahmadi R, Babazadeh S, Yaraghi A, Sadeghi M, Peymani P, Sabzghabae AM. Anemia, depression, and suicidal attempts in women: Is there a relationship?. J Res Pharm Pract. 2018;7(3):136. doi: [10.4103/jrpp.JRPP_18_25](https://doi.org/10.4103/jrpp.JRPP_18_25).

21. Ebrahimi H, Kazemi AH, Fallahi Khoshknab M

تقدیر و تشکر: از کلیه کسانی که این‌جانبان را در تهیه این پژوهش یاری رساندند، به خصوص از پرسنل کادر و وظیفه نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران واحد قرارگاه غرب، تشکر و قدردانی می‌شود.

تأییدیه اخلاقی: پژوهش حاضر توسط دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمانشاه مورد تأیید قرار گرفت.

تعارض منافع: پژوهش مذکور هیچ تعارض منافی با هیچ شخص حقیقی یا حقوقی ندارد.

منابع مالی: منابع مالی پژوهش صرفاً توسط نویسندگان تأمین شده است.

سهیمیه نویسندگان: مسعود بسامی به‌عنوان نویسنده مسئول (۷۰ درصد) و سهراب امیری برای جمع‌آوری داده‌ها (۳۰ درصد) است.

References

- Zarani F, Ahmadi Z. Suicide in Iranian culture: A systematic review study. Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal. 2021;10(9):205-16. [Persian]
- Hoshmandi M. Processing suicides and having a mental image of it. [Masters Thesis] Shiraz: the Marvdasht University, 2009. [Persian]
- Mirzaie SN, Shams Alizadeh N. Prevalence rate of suicidal thoughts and its related factors in the medical students in Kurdistan University of Medical Sciences. Scientific Journal of Kurdistan University of Medical Sciences. 2013;18(1):18-26. [Persian]
- Zahedi Asl M, Khedri B. Effectiveness Problem-solving skills training to reduce the suicide thought of soldiers. Journal of Nurses and Physicians in War. 2015;3(7):38-45. [Persian]
- Musa Argungu Z, Olalekan Oladele T, Hassan Hassan M. Socioeconomic factors as determinants of suicidal behaviors among adults in Nigeria. Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology. 2021;27(2):264-75. doi: [10.32598/ijpcp.27.2.3535.1](https://doi.org/10.32598/ijpcp.27.2.3535.1).
- Szanto K, Waern M. A systematic review of social factors and suicidal behavior in older adulthood. Int J Environ Res Public Health. 2012;9:722-45. doi: [10.3390/ijerph9030722](https://doi.org/10.3390/ijerph9030722).
- Sudak HS. Suicide-Psychiatric emergencies. Kaplan and Sadock's Comprehensive Textbook of Psychiatry. 9th edition. Lippincott Williams and Wilkins, Philadelphia. 2010:2717-31.
- Mostafaei A, Ashrafi H. Investigating the relationship between quality of life and spiritual intelligence with suicidal ideation among soldiers, a case study of Sardasht city. J Mil Med. 2019;21(3):282-9. [Persian]
- Sharafi A, Valizade B, Poor SZ. Survey demographic

- the suicide of border guards using pressure theory. Journal of Border Studies. 2019;7(2):117. [Persian]
25. Nouri R, Fathi-Ashtiani A, Salimi SH, Soltani Nejad A. Effective factors of suicide in soldiers of a military force. J Mil Med. 2012;14(2):99-103. [Persian]
26. Mostafaei A, Ashrafi H. Investigation the relationship between quality of life and spiritual intelligence with suicidal thoughts among soldiers (Case study: Sardasht city). J Mil Med. 2019;21(3):282-9. [Persian]
27. Daliri S, Bazyar J, Sayehmiri K, Delpisheh A, Sayehmiri F. Investigation of the incidence rate of suicide in Iran during years 2001-2014: A systematic review and meta-analysis study. Journal of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences. 2016;24(9):757-68. [Persian]
- Modabber R. Relationship between suicidal ideations and psychosocial characteristics in depressed patients. Iranian Journal of Psychiatric Nursing. 2014;2(2):1-12. [Persian]
22. Zareei M. Organizational and non-organizational factors affecting suicide among soldiers of a military unit and ways to prevent it. Quarterly Disciplinary Knowledge West Azarbaijan. 2021;14(50):71-90. [Persian]
23. Shafai Moghaddam A, Niazi M. Explaining the Psychosocial Model of Soldiers' Suicidal Behavior with Emphasis on Depression and Group Cohesion. Military Psychology Quarterly. 2020;13(44):17-29. [Persian]
24. Zarini Gholami M, Moghimi M, Soltani M. Explaining